מדוע יש מחלוקות?

1. ספר דרך חיים - פרק ה משנה יז
אין דבר בעולם אשר האדם נמשך אליו יותר מן המחלוקת...

2. ספר דרך חיים - פרק ה משנה יז
ומחלוקת ב"ש וב"ה אע"ג שיצאה בת קול הלכה כב"ה לא היה הבת קול מבטל המחלוקת מפני ששנואה המחלוקת כי אהוב ואהוב היה המחלוקת הזה, רק כדי ללמד אותה הלכה שהיו חפצים לדעת ההלכה, ואדרבה בת קול היה אומר אלו ואלו דברי אלהים חיים והיה מחזיק את החולקים ולא היה מבטל המחלוקת. ולפיכך סמך המאמר הזה למה שלפניו לומר שאם המחולקים היתה כונתם לש"ש לא תתבטל דעות החולקים ואותן תלמידים שהיו מקבלים דבריהם לא קבלו דעת שתתבטל. אבל אם לא היה מחלוקת לש"ש רק לנצח תתבטל מחלוקתם, ומה שקבלו תלמידים דבריהם הכל בטל ומבוטל כך יש לפרש.

2א. ספר דרך חיים - פרק ה משנה יז
ולא דמי למחלוקת הלל ושמאי שהיא בודאי לשם שמים, כי אדרבה הש"י רצה באותו מחלוקת שכל אחד ואחד מן הכתות היו מגלין דברי אלהים חיים...

3. תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף פד/א
נח נפשיה דרבי שמעון בן לקיש והוה קא מצטער רבי יוחנן בתריה טובא אמרו רבנן מאן ליזיל ליתביה לדעתיה ניזיל רבי אלעזר בן פדת דמחדדין שמעתתיה אזל יתיב קמיה כל מילתא דהוה אמר רבי יוחנן אמר ליה תניא דמסייעא לך אמר את כבר לקישא בר לקישא כי הוה אמינא מילתא הוה מקשי לי עשרין וארבע קושייתא ומפריקנא ליה עשרין וארבעה פרוקי וממילא רווחא שמעתא ואת אמרת תניא דמסייע לך אטו לא ידענא דשפיר קאמינא הוה קא אזיל וקרע מאניה וקא בכי ואמר היכא את בר לקישא היכא את בר לקישא והוה קא צוח עד דשף דעתיה [מיניה] בעו רבנן רחמי עליה ונח נפשיה.

4. ילקוט שמעוני תהלים - פרק פה - רמז תתלד
חסד ואמת נפגשו. אמר רבי סימון בשעה שבא הקב"ה לבראת אדם הראשון נעשו המלאכים כתות כתות, מהם אומרים יברא ומהם אומרים אל יברא, חסד אומר יברא שהוא גומל חסדים, אמת אומר אל יברא שכלו שקר, צדק אומר יברא שהוא מלא צדקות, ושלום אומר אל יברא דכוליה קטטה, מה עשה הקב"ה נטל אמת והשליכו לארץ אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה רבש"ע מה אתה מבזה תכסיס (אלתמסון) [אלטיכסייא] שלך תעלה אמת מן הארץ, הדא הוא דכתיב אמת מארץ תצמח.

5. תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף פו/א
קא מיפלגי במתיבתא דרקיעא אם בהרת קודמת לשער לבן טמא ואם שער לבן קודם לבהרת טהור ספק הקדוש ברוך הוא אומר טהור וכולהו מתיבתא דרקיעא אמרי טמא ואמרי מאן נוכח? נוכח רבה בר נחמני.

6. רע"ב על מסכת אבות פרק ה משנה יז
(יז) כל מחלוקת שהיא לשם שמים סופה להתקיים - כלומר ... תכליתה המבוקש מענינה. והמחלוקת שהיא לש"ש התכלית וסוף המבוקש מאותה מחלוקת להשיג האמת. וזה מתקיים כמ"ש מתוך הויכוח יתברר האמת.

7. תלמוד בבלי מסכת סוכה דף יא/א
משנה הדלה עליה את הגפן ואת הדלעת ואת הקיסוס וסיכך על גבה פסולה ואם היה סיכוך הרבה מהן או שקצצן כשרה זה הכלל כל שהוא מקבל טומאה ואין גידולו מן הארץ אין מסככין בו וכל דבר שאינו מקבל טומאה וגידולו מן הארץ מסככין בו... זה הכלל כל דבר שמקבל טומאה כו': מנא הני מילי אמר ריש לקיש אמר קרא ואד יעלה מן הארץ מה אד דבר שאינו מקבל טומאה וגידולו מן הארץ אף סוכה דבר שאין מקבל טומאה וגידולו מן הארץ הניחא למאן דאמר ענני כבוד היו אלא למאן דאמר סוכות ממש עשו להם מאי איכא למימר דתניא כי בסכות הושבתי את בני ישראל ענני כבוד היו דברי רבי אליעזר רבי עקיבא אומר סוכות ממש עשו להם הניחא לרבי אליעזר אלא לרבי עקיבא מאי איכא למימר כי אתא רב דימי אמר רבי יוחנן אמר קרא חג הסכות תעשה לך מקיש סוכה לחגיגה מה חגיגה דבר שאינו מקבל טומאה וגידולו מן הארץ אף סוכה דבר שאינו מקבל טומאה וגידולו מן הארצאי מה חגיגה בעלי חיים אף סוכה נמי בעלי חיים כי אתא רבין אמר רבי יוחנן אמר קרא באספך מגרנך ומיקבך בפסולת גורן ויקב הכתוב מדבר ואימא גורן עצמו ויקב עצמו אמר רבי זירא יקב כתיב כאן ואי אפשר לסכך בו מתקיף לה רבי ירמיה ואימא יין קרוש הבא משניר שהוא דומה לעיגולי דבילה אמר רבי זירא הא מלתא הוה בידן ואתא רבי ירמיה ושדא ביה נרגא רב אשי אמר מגרנך ולא גורן עצמו מיקבך ולא יקב עצמו רב חסדא אמר מהכא צאו ההר והביאו עלי זית ועלי עץ שמן ועלי הדס ועלי תמרים ועלי עץ עבות היינו הדס היינו עץ עבות אמר רב חסדא הדס שוטה לסוכה ועץ עבות ללולב:

8. מדרש שמואל על אבות ה,יח
מחלוקת שהיא לשם שמים סופה להתקיים הכוונה שלעולם יתקיימו במחלוקתם והיום יחלוקו בדבר אחד ולמחר בדבר אחר והמחלוקת תהיה קיימת ונמשכת ביניהם כל ימי חייהם ולא עוד אלא שאורך ימים ושנות חיים יוסיפו להם, ושאינה לשם שמים אין סופה להתקיים רק במחלוקת הראשון יסופו יתמו ושם ימותו כמחלוקתו של קרח:
... כל מחלוקת שהיא לש"ש סופה להתקיים כי יש לה שורש וקיום למעלה לשתי הסברות גם יחד והדברים עתיקין ודי למבין:

9. הרב צבי יהודה קוק זצ"ל לנתיבות ישראל
את אחי ואת אחיותי בכל חלקי עמינו ,שבכל המפלגות ובכל האירגונים- את כולם אני מבקש ומפיל תחנונים לפניהם. חוסו נא על נפשותיכם ועל נפש עמינו כולו...אל נא יחליט כל אחד מאתנו כל מפלגה וארגון וחלק...כי רק אתו כל האמת וכל הצדק.